

Lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle (HE 8/2024 vp)

Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry kiittää eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle koskien aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamista. Lausumme aikuiskoulutustuesta ja ammattitutkintostipendistä seuraavaa:

Aikuiskoulutustukea kehitettävä vahvasti tarveperustaiseksi – ei lakkautettava

- EOL kannattaa aikuiskoulutustuen kehittämistä sen lakkauttamisen sijaan. Kuten yhtenä pohdintana hallituksen esityksessä selvityshenkilöiden mielipiteenä on, tukea voisi kehittää tarveperustaiseksi. EOL ry kannattaa sitä, että tuen myöntämisessä pitäisi käyttää nykyistä paljon enemmän toimialakohtaista tarveharkintaa, jossa huomioitaisiin yleinen ja alueellinen työvoiman tarve ja tukea hakevan henkilön työmarkkina-aseman keskeinen kohentuminen tuen myöntämisen kriteereinä. Tuen kehittämisessä pitäisi huomioida myös se, että tutkintoa pienempien osaamiskokonaisuuksien painoarvo tulee kasvamaan ammatillisessa (aikuis)koulutuksessa. EOL ry kannattaa myös HE:een liitettyä toimenpideoitetta (TPA 21/2023 vp) aikuiskoulutustuen kehittämistyön käynnistämisestä siltä osin kuin siinä mainitaan, että tukea tulisi lähteä uudistamaan siten, että se edistäisi nykyistä paremmin tutkinnon osien, täydennyskoulutusten ja erikoistumiskoulutusten suorittamista työn ohella. Lisäksi EOL kannattaa aloitteen ajatusta, että tukea tulisi tämän lisäksi kohdentaa heikosti kouluttautuneeseen väestönosaan.
- EOL ry huomauttaa, että asiaa koskevassa aiemmassa lausuntopalautteessa kannatettiin laajasti aikuiskoulutustuen kehittämistä lakkauttamisen sijaan. Tämä lausuntojen kanta pitäisikin huomioida lakiesityksessä.
- Lisäksi EOL huomauttaa, että jos aikuiskoulutuslaki kuitenkin päätetään lakkauttaa, lakkauttaminen tulisi toteuttaa vasta sitten, kun aikuiskoulutustukea korvaava järjestelmä on luotu ja saatu käyttöön.

Ammattitutkintostipendi on omaehtoisille opiskelijoille keskeinen

- EOL ry:n mukaan ammattitutkintostipendin säilyttämistä olisi syytä harkita, koska sillä on ollut erityisesti omaehtoisille opiskelijoille keskeinen vaikutus. Työllisyysrahasto, joka myös stipendin myöntää, on tutkinut sen käyttöä: vuonna 2019-21 stipendin saaneiden kesken suoritettussa tutkimuksessa todettiin, että 73,4 % vastaajista piti ammattitutkintostipendiä hyvin tai erittäin merkittävänä taloudellisesti. Lisäksi yli kolmannes vastaajista koki stipendin vaikuttaneen opintojen loppuun saattamiseen suuresti tai erittäin suuresti.

Helsingissä 20.3.2024

EOL ry:n toiminnanjohtaja Soile Koriseva

lisätietoja: EOL ry:n toiminnanjohtaja, Soile Koriseva, soile.koriseva@eolry.fi